

# Kader voor integrale taalgebonden tolktoetsen

De Raad voor Rechtsbijstand,

Namens de minister van Justitie en Veiligheid,

stelt het hiernavolgende kader voor integrale taalgebonden tolktoetsen (hierna: het toetskader) ter vervanging van het kader voor tolk- en vertaaltoetsen zoals vastgesteld op 17 november 2011 als volgt vast:

## Gelet op:

- de artikelen 2, 3 en 4 van de Wet beëdigde tolken en vertalers (Stb. 2007, 375);
- artikel ????? van het Besluit beëdigde tolken en vertalers van (Stb. , )
- artikel 3, eerste lid onder b en artikel 4, eerste lid onder b, van het Besluit inschrijving Rbtv van (Stc. ....,....)
- de Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 13 januari 2011, nr. 5682657/11, tot wijziging van de Regeling houdende aanwijzing tot bewerker en verlening van mandaat en machtiging van de minister van Justitie aan de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Hertogenbosch betreffende het Register beëdigde tolken en vertalers, (Stc. 19 januari 2011, nr.1030);
- de adviezen van het Kwaliteitsinstituut Wbtv van april 2010, februari 2011 en

## Definities

### Artikel 1

Raad: de Raad voor Rechtsbijstand

kandidaat: degene die een integrale tolktoets wil afleggen.

brontaal: de taal waar uit getolkt wordt.

doeltaal: de taal waar naar getolkt wordt.

tolktoets: integrale taalgebonden tolktoets in een bepaalde talencombinatie waarbij vastgesteld wordt of de kandidaat aan alle met uitzondering van integriteit vereiste competenties uit artikel 3 van de Wet beëdigde tolken en vertalers voldoet.

beoordelingsraster: matrix met prestatieniveaus per beoordelingscriterium.

toetsresultaat: resultaat van de afgelegde tolktoets.

toetscommissie: de commissie die de tolkvaardigheidstoets afneemt, vaststelt of de prestatie van de kandidaat voldoende of onvoldoende is en formeel de toetsuitslagen vaststelt.

aanbieder van tolktoets: de organisatie die een tolktoets aanbiedt waarvan de Raad heeft vastgesteld dat de tolktoets aan dit kader voldoet.

## Algemene eisen tolktoetsen

### Artikel 2

De tolktoets wordt taalgebonden, in een bepaalde talencombinatie afzonderlijk op C1-niveau, dan wel B2-niveau aangeboden.

De tolktoets dient zo te zijn ingericht dat is vast te stellen dat de kandidaat:

- beschikt over het vermogen om een boodschap van en naar de bron- en doeltaal en vice versa mondeling, duidelijk, getrouw en ongekleurd over te brengen, met behoud van nuances en rekening houdend met mogelijke cultuurverschillen, zodat gesprekspartners die elkaars taal niet verstaan, toch goed met elkaar kunnen communiceren;

- in staat is de boodschap in de brontaal goed te begrijpen en correct en nauwkeurig over te brengen in de doeltaal, met inachtneming van de grammaticale, lexicale, terminologische en culturele conventies van het taalniveau behorend bij de betreffende tolktoets;
- cultuurbepaalde eigenheid van de brontaal kan overbrengen en die eigenheid op equivalente wijze kan omzetten in de doeltaal, met inachtneming van onder andere realia, regionale en diachrone diversiteit overeenkomstig het taalniveau van de betreffende tolktoets;
- zich integer en onpartijdig opstelt, beleefd reageert en naar de te vertolken personen vertrouwen en neutraliteit uitstraalt.

### *Samenstelling tolktoets*

#### **Artikel 3**

1. De tolktoets bestaat uit de volgende verplichte onderdelen:

Onderdeel		Tijdsduur	
		Minimaal	Maximaal
1	Consecutief tolken – van de brontaal naar de doeltaal	3 minuten	4 minuten
2	Consecutief tolken – van de doeltaal naar de brontaal	3 minuten	4 minuten
3	Vertaling á vue – van de brontaal naar de doeltaal	240 woorden	260 woorden
4	Vertaling á vue – van de doeltaal naar de brontaal	240 woorden	260 woorden
5	Gesprekstolken	25 minuten	30 minuten

2. De toetsonderdelen worden opgenomen en vastgelegd op een geluidsdrager.

### *Beoordelingscriteria tolktoets*

#### **Artikel 4**

1. De prestaties van de kandidaat worden getoetst op:

- Getrouwheid: De kandidaat is in staat om de bijdragen van de gesprekpartners correct en volledig weer te geven. Op detailniveau komen afwijkingen van de getrouwheid voor, maar deze doen geen afbreuk aan de elementaire doelen van de communicatie. Zo nodig maakt de kandidaat door reparatie en navragen duidelijk dat hij in staat is zichzelf te monitoren.
- Stemgebruik: De kandidaat is goed verstaanbaar, past toon, taalgebruik en intonatie aan de situatie aan.
- Tolkhouding: De kandidaat stelt zich professioneel op. De kandidaat bewaakt adequaat de grenzen van zijn rol als tolk. Hij stelt zich neutraal op. Er is geen aanleiding om aan zijn integriteit te twijfelen. Waar nodig koppelt de kandidaat terug. Hij past zich aan de situatie aan, geeft geen eigen commentaar, bemoeit zich niet inhoudelijk met het gesprek en zorgt ervoor dat partijen elkaars uitingen eensluidend interpreteren.

2. De beoordeling vindt plaats op grond van het beoordelingsraster. Hierin zijn de indicatoren opgenomen die genoemde prestaties kunnen beoordelen. Het beoordelingsraster duidt aan wat een voldoende of onvoldoende prestatie behelst.

## Artikel 5

1. Het resultaat van de toets is 'geslaagd' of 'niet geslaagd'.
2. De kandidaat moet voor de drie onderdelen 'consecutief tolken', 'vertaling à vue' en 'gesprekstolken' het predicaat 'voldoende' scoren om voor de toets te slagen.  
Bij een onvoldoende op een of meerdere toetsonderdelen, wordt gemotiveerd waarom de kandidaat niet geslaagd is.

*Het toetsmateriaal*

## Artikel 6

1. Het toetsmateriaal sluit aan bij het taalniveau van de tolktoets (B2-niveau of C1-niveau van het ERK), afhankelijk van het taalniveau waarop de kandidaat wil toetreden in het Rbtv.
2. Ieder onderdeel heeft een ander onderwerp.
3. Het toetsmateriaal voldoet aan de volgende voorwaarden:

Onderdeel	Toetsmateriaal
1	Consecutief tolken – van de brontaal naar de doeltaal Toespraak in de brontaal: <ol style="list-style-type: none"><li>i. Een <u>uitgeschreven toespraak</u> van minimaal 360 woorden;</li><li>ii. Het onderwerp van de tekst is verbonden aan een actueel of cultureel onderwerp uit het land/regio waar de taal gesproken wordt;</li><li>iii. De toespraak is logisch opgebouwd/heeft een goede structuur en bevat geen tangconstructies;</li><li>iv. De toespraak bevat minstens 5 specifieke termen gerelateerd aan het onderwerp.</li></ol>
2	Consecutief tolken – van de doeltaal naar de brontaal Toespraak in de doeltaal: <ol style="list-style-type: none"><li>i. Een <u>uitgeschreven toespraak</u> van minimaal 360 woorden;</li><li>ii. Het onderwerp van de tekst is verbonden aan een actueel of cultureel onderwerp uit het land/regio waar de taal gesproken wordt;</li><li>iii. De toespraak is logisch opgebouwd/heeft een goede structuur en bevat geen tangconstructies;</li><li>iv. De toespraak bevat minstens 5 specifieke termen gerelateerd aan het onderwerp.</li></ol>
3	Vertaling à vue – van de brontaal naar de doeltaal Tekst in de brontaal: <ol style="list-style-type: none"><li>i. Een <u>uitgeschreven informatieve tekst</u> van minimaal 240 woorden;</li><li>ii. Het onderwerp van de tekst is verbonden aan een actueel of cultureel onderwerp uit het land/regio waar de taal gesproken wordt;</li><li>iii. De tekst is logisch opgebouwd/heeft een goede structuur en bevat geen tangconstructies;</li><li>iv. De tekst bevat minstens 5 specifieke termen gerelateerd aan het onderwerp.</li></ol>
4	Vertaling à vue – van de doeltaal naar de brontaal Tekst in de doeltaal: <ol style="list-style-type: none"><li>i. Een <u>uitgeschreven informatieve tekst</u> van minimaal 240 woorden;</li><li>ii. Het onderwerp van de tekst is verbonden aan een actueel of cultureel onderwerp uit het land/regio waar de taal gesproken wordt;</li><li>iii. De tekst is logisch opgebouwd/heeft een goede structuur en bevat geen tangconstructies;</li></ol>

		iv. De tekst bevat minstens 5 specifieke termen gerelateerd aan het onderwerp.
5	Gesprekstonken	<p>Rollenspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i. Het rollenspel vindt plaats op basis van <u>een uitgeschreven script</u> van minimaal 1000 woorden;</li> <li>ii. De tolk wordt drie keer geconfronteerd met een 'inbreuk op zijn gedragscode';</li> <li>iii. Het rollenspel bevat minstens 20 specifieke termen gerelateerd aan het onderwerp;</li> <li>iv. Het rollenspel bevat minstens 3 idiomatische uitdrukkingen;</li> <li>v. Het rollenspel bevat minstens 1 afkorting.</li> </ul>

### *Toetscommissie tolktoets*

#### **Artikel 7**

1. De toetscommissie neemt de tolktoets af, stelt formeel de uitslagen vast en ziet toe op de kwaliteit van de toetsing;
2. De toetscommissie bestaat uit minimaal drie leden, waarvan één voorzitter.
3. Aan de toetscommissie worden de volgende eisen gesteld:
  - allen beschikken over minimaal hbo- werk- en denkniveau;
  - allen hebben affiniteit met tolken;
  - de voorzitter en minimaal één van de leden, hebben ervaring met en zijn getraind in het afnemen en beoordelen van tolktoetsen;
  - minimaal één van de leden beheerst de brontaal op C1-niveau van het ERK;
  - minimaal één van de leden beheerst de doeltaal op C1-niveau van het ERK;
  - minimaal één van de leden beheerst bij voorkeur zowel de bron- als doeltaal op C1-niveau van het ERK;
  - de voorzitter heeft een tolkopleiding op tenminste bachelorniveau van minimaal drie jaar afgerond.
  - De voorzitter beheerst een van beide talen (bron of doeltaal) op C1-niveau.

### *Verzoek tot erkenning tolktoets*

#### **Artikel 8**

1. Een aanbieder dient de Raad schriftelijk te verzoeken om de integrale tolktoets die zij wil aanbieden, te erkennen.
2. De Raad gaat over tot erkenning van de toets, indien de toets voldoet aan de volgende voorwaarden:
  - a. stukken waaruit blijkt dat de tolktoets en de toetscommissie voldoet aan de eisen gesteld in dit toetskader;
  - b. stukken waaruit blijkt dat de toetsing en beoordeling plaatsvindt met toepassing van het beoordelingsraster;
  - c. kwaliteitsborging van de toetsers en garantie kwaliteit en uniformiteit van de toetsen;
  - d. inhoud en niveau van toetsmateriaal, onafhankelijk vastgesteld, overeenkomstig het niveau van de tolktoets;
  - e. omschrijving en onderbouwing van de tolktoets op B2-niveau dan wel C1-niveau van het ERK.

#### **Artikel 9**

Om de kwaliteit van erkende toetsen te waarborgen kan de Raad jaarlijks beoordelen of aan de hierbovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

#### **Artikel 10**

De Raad kan een erkenning van een tolktoets intrekken indien:

- a. de aanbieder van de erkende tolktoets de Raad daartoe schriftelijk verzoekt;
- b. blijkt dat de erkende tolktoets niet meer voldoet aan dit toetskader.

*Slotbepalingen*

**Artikel 11**

Het kader voor tolk- en vertaaltoetsen, zoals vastgesteld op 17 november 2011, wordt hierbij ingetrokken.

Dit besluit wordt aangehaald als kader voor integrale tolktoetsen en treedt na publicatie op de website [www.bureauwbvtv.nl](http://www.bureauwbvtv.nl) in werking op

*Utrecht,*

*J.H. Gerritsen*

*Algemeen directeur / Bestuurder*